

ske importør må enten i forbindelse med kontraktindgåelsen om importen sikre sig i forhold til omfanget af sit ansvar eller efterfølgende anvende civilretlige midler til at lade producenten bære sin del af ansvaret.

5.1.2. Jordforureningsloven

I den gældende jordforureningslov er der i dag et ubetinget forurenersansvar for al erhvervsmæssig og offentlig aktivitet suppleret af en bestemmelse om ansvaret for andre forureninger. Anvendelse af denne bestemmelse forudsætter, at forurenere har handlet uforsvarligt, eller at situationen er omfattet af strengere ansvarsregler, for eksempel færdselsloven. På dette ansvarsgrundlag meddeles påbud om undersøgelse og afhjælpende foranstaltninger.

Efter forslaget skal der også gælde et ubetinget ansvar for en jordforurening, der, som følge af erhvervsmæssig aktivitet, herunder en offentligt aktivitet, der kan sidestilles hermed, forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Det ubetingede ansvar lempes dog i tilfælde, hvor den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade godtgør, at miljøskaden er forvoldt af tredjemand og er indtrådt til trods for, at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet, eller at miljøskaden skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, jf. direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b. Forskrifterne skal være fastsat af en offentlig myndighed, og lempelsen gælder ikke, hvis forskriften skyldes den ansvarliges egne aktiviteter. Det ubetingede ansvar lempes også i tilfælde, hvor den ansvarlige for en miljøskade godtgør, at miljøskaden er en (del af en) udtrykkelig tilladt udledning eller begivenhed, og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd jf. direktivets artikel 8, stk. 4, litra a. Den udtrykkelige tilladelse kan være givet som en konkret tilladelse eller fremgå direkte af lovgivningen på miljø- og naturområdet – den skal blot kunne siges at være udtrykkelig. Den ansvarlige har fortsat et ubetinget ansvar for en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade, der ikke kan henføres til de anførte lempelsesgrunde, f.eks. uheld.

Lempelserne indebærer ikke en lempelse af de gældende regler om det ubetingede ansvar efter jordforureningsloven, der ikke indeholder en udtrykkelig undtagelse for ansvar for jordforureninger, der er en følge af udtrykkeligt tilladte udledninger eller begivenheder. Dette betyder, at medfører en jordforurening ikke en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, vil den ansvarlige således fortsat kunne ifalde et ubetinget ansvar for jordforureningen efter de gældende regler. Det betyder også, at hvor en

tilladt jordforurening indebærer en miljøskade, som forurenere ikke kan påbydes at undersøge og afhjælpe efter miljøskadereglerne, da kan forurenere principielt blive påbudt at undersøge og afhjælpe forureningen efter jordforureningslovens påbudsbestemmelser.

Der foreslås med lovforslaget som nævnt under afsnit 4.7 indført en deling af det ubetingede ansvar for jordforureninger i sager om erhvervsmæssig (eller offentlig) anvendelse til jordbrugsformål af affaldsstoffer og gødning, herunder husdyrgødning og om anvendelse af pesticider eller biocider.

Der henvises til afsnit 5.1.1.2 ovenfor.

5.1.3. Havmiljøloven

Det bemærkes, at der er forskel på direktivets ubetingede ansvar og det objektive erstatningsansvar, der gælder i havmiljøloven i dag. Den gældende havmiljølov opererer alene med et objektive erstatningsansvar for beredskabs- og bekæmpelsesudgifter i forbindelse med udtømmning eller udledning eller fare herfor, som er i strid med loven, eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller omfattet af lovens § 58, mens direktivets ansvar også omfatter pligt for den ansvarlige til at forebygge/bekæmpe en overhængende fare for en miljøskade eller en miljøskade og afhjælpe en opstået miljøskade ved at bringe de skadede naturressourcer tilbage til hidtidig tilstand og bære omkostningerne herved.

De forhold, der i dag er underlagt objektive erstatningsansvar i havmiljøloven, vil fortsat have dette ansvarsgrundlag, men i tilfælde af en overhængende fare for miljøskade eller en miljøskade i miljøansvarsdirektivets forstand vil det være direktivets ubetingede ansvar, der gælder, herunder med dets krav om afhjælpning af de skadede naturressourcer. Er der ikke tale om en overhængende fare for miljøskade eller en miljøskade, vil havmiljølovens almindelige regler, herunder § 44, fortsat gælde. Ansvar efter § 44 indtræder kun, hvis påvirkningen er i strid med loven eller tilhørende bekendtgørelser eller er omfattet af § 58 (om ulykker m.v.).

For de forhold, der i dag ikke er underlagt et objektive erstatningsansvar i havmiljøloven, fx faste stoffer i bulk (transport af lastede varer, der ikke er i container) indføres – i tilfælde af en miljøskade – det ubetingede ansvar i det omfang, som direktivet foreskriver, dvs. også pligt til at afhjælpe skaden.

Det ubetingede ansvar for miljøskader lempes dog i de tilfælde, hvor den ansvarlige kan godtgøre, at der er tale om en udtrykkelig tilladt udledning eller begivenhed og at den ansvarlige ikke har udvist uforsvarlig